

20409 GEOMORFOLOGIA

Tipus: Obligatòria Crèdits: 6

1. Introducció

Objectius de l'assignatura. Forma i procés: conceptes generals. Agents. Importància de la geomorfologia en l'estudi del medi geològic.

2. Geomorfologia global de la Terra

Forma de la Terra: el geoide. Processos endogenics i formes. Caràcters geomorfològics majors: zones d'activitat tectònica, zones estables i volcanisme. La seva distribució geogràfica al globus, la península Ibèrica i Catalunya.

3. El clima com a agent geomorfològic

Balanços d'energia i temperatura a l'atmosfera. Distribució global de temperatures i pressions. Balanç d'aigua: precipitació i evapo-transpiració. Moviment de masses d'aire. Bases de classificació climàtica i distribució geogràfica: zones morfoclimàtiques.

4. Meteorització

Concepte: meteorització i erosió. Tipus: mecànica, química i biològica. Formació de crostes i sòls. Introducció a l'edafologia.

5. El factor estructural en la forma del relleu

Relleus en formacions horitzontals, inclinades, plegades i fracturades. Agents i processos predominants.

Connotacions en la cartografia geològica.

6. El factor litològic en la forma del relleu

Influència de la litologia en les formes. Modelat dels diferents tipus de roques. Relació entre la litologia i el clima.

Connotacions en la cartografia geològica.

7. Morfologia de vessants

Processos gravitatoris. Influència de la litologia, l'estructura i el clima. Morfologia característica dels vessants i la seva evolució. Productes de vessants: cons de dejecció, glàcies i *peudemons*.

8. El sistema fluvial

Histogrames. Generació d'escorrenties. Erosió-transport-sedimentació. La conca de drenatge. Morfometria de la xarxa fluvial. Morfologia de la llera: meandrisme i anastomosat. Imposicions de la litologia i l'estructura sobre el drenatge. Terrasses fluvials: morfologia i gènesi. Introducció al karst. Travertins.

9. Dinàmica i morfologia eòlica

Erosió eòlica: deflacció i abracció. Transport. Formes d'acumulació: *ripple marks*, dunes i camps de dunes.

10. Dinàmica i morfologia glacial

Formes d'acumulació de gel: casquets polars i alpins. Distribució geogràfica. Dinàmica de les glaceres: mecanismes i formes erosional i deposicional. Fenòmens fluvio-glacials. Impulsos glacials del quaternari.

11. Morfologia periglacial

Distribució geogràfica dels ambients periglacials: característiques. Permagel. Morfologia.

12. Dinàmica marina i morfologia litoral

Ones, mareas i corrents. Formes de destrucció (penyasegats i plataformes d'abracció) i de construcció (platges, barreres, esculls i deltes) del litoral. Canvis del nivell del mar: causes i magnitud. El cas de la Mediterrània.

13. Morfologia volcànica

Distribució geogràfica dels cinturons volcànics. Materials volcànics. Formes constructives: cons i colades. El volcanisme de la Garrotxa.

14. Models d'evolució del relleu

El cicle d'erosió de Davis: peneplanació. El model de Penck. El model de King. Concepte d'equilibri dinàmic (Hack), llindars i resposta complexa d'un sistema (Schumm).

BIBLIOGRAFIA

FAIRBRIDGE, R.W. *The Encyclopedia of Geomorphology*. S.d.:Dowdes, Hutch and Ross Inc., 1968.

HOLMES, A.H. *Geologia Física*. Barcelona: Omega, 1980.

LÓPEZ VERGARA, M.L. *Fotogeologia*. S.d.: Pub. Cient. Junta Energía Nuclear, 1971.

MILLER, V.C. *Photogeology*. S.d.: McGraw-Hill Publ., 1961.

SANDERS, J.E. *Principles of Physical Geography*. S.d.: Wiley and Sons Publ., 1981.

STRAHLER, A.N. *Geografia Física*. Barcelona: Omega, 1977.

RICE, R.J. *Fundamentos de Geomorfología*. S.d.: Paraninfo, 1983.